

Właściwy wybór

Już niedługo będziemy mogli zamieszkać w naszym nowym domu. Po wielu miesiącach prac nadszedł czas na prace wykończeniowe, umeblowanie i wystrój wnętrz. To najlepszy moment na podłączenie jednostki centralnej. Instalację rurociągu odkurzacza zlecieliśmy fachowcom już na etapie stanu surowego, pozostał nam montaż jednostki centralnej. Podpowiadamy, jak wybrać model odpowiedni do naszego domu.

■ Odkurzacze centralne

Monika Stypińska

Rodzaje jednostek centralnych

Na naszym rynku możemy znaleźć dosyć szeroką ofertę odkurzaczy centralnych. Różnią się one nie tylko ceną, ale mocą, rodzajem filtracji i przeznaczeniem.

Większość dostępnych odkurzaczy to jednostki centralne tzw. **kompaktowe**. Oznacza to, że wszystkie elementy wyposażenia, tj. silnik, filtry i zbiornik na zanieczyszczenia, znajdują się w jednej obudowie. Są to jednostki łatwe w obsłudze i nie zajmują wiele miejsca w garażu czy pomieszczeniu gospodarczym.

Jednostki centralne typu **split** to modele o rozdzielonej konstrukcji, tzn. że silnik umieszczony jest w osobnej obudowie i oddzielony od reszty elementów urządzenia, a w szczególności od separatora zanieczyszczeń.

Specyficzny sposób pracy ma **odkurzacz centralny wodny**. Jego działanie polega na tym, że zanieczyszczenia przesyłane rurociągiem tuż przed jednostką centralną są zraszane wodą (do tego celu montuje się specjalny trójnik z dyszą) i w takiej posta-

ci dostają się do zbiornika odkurzacza. Gdy zbiornik jest pełny, odkurzacz automatycznie otwiera zawór i spuszcza płynną zawartość do kanalizacji. Są to jednak droższe rozwiązania i polecane szczególnie w bardzo dużych domach i rezydencjach, w których znajduje się basen. Główną zaletą takiego odkurzacza jest to, że użytkownik nie musi wymieniać worków ani opróżniać pojemnika z zanieczyszczeniami. Ponadto jednostka centralna z separatorem wodnym może służyć do sprzątania wody, a także innych zanieczyszczeń, których nie można usunąć zwykłym odkurzaczem centralnym.

Warto zaznaczyć, że znaczna większość modeli o zastosowaniu domowym to **jednostki jednodostępne**. Co to oznacza? Ten parametr mówi nam o tym, że odkurzaczem centralnym jednocześnie może odkurzać tylko jedna osoba. Na rynku są oczywiście **modele z tzw. wielodostępem**, gdzie naraz może sprzątać kilka osób. Są to odkurzacze centralne przemysłowe przeznaczone do pensjonatów, hoteli, biur czy fabryk, a ich

cena jest do kilkunastu razy wyższa niż odkurzacza domowego.

Wyposażenie jednostek centralnych a funkcjonalność

Odkurzacze centralne mogą być wyposażone w dodatkowe urządzenia bądź opcje ułatwiające sprzątanie i zwiększające funkcjonalność urządzenia. Niektóre modele mają

▼ Jednostka centralna: (a) kompaktowa, (b) typu split

Przegląd rynku

◀ ▲ Kompletny zestaw do odkurzania: jednostka centralna, wąż i zestaw akcesoriów

dodatkowe gniazdo ssące w korpusie, dzięki temu nie musimy montować gniazda na ścianie w garażu lub innym pomieszczeniu, w którym znajduje się odkurzac.

Wystarczy włożyć wąż bezpośrednio do gniazda i rozpocząć sprzątanie.

Droższe modele mają **wyświetlacz LCD** (na obudowie bądź osobno do montażu na ścianie) informujący o pracy urządzenia, stopniu zapełnienia zbiornika na zanie-

czyszczenia i potrzebie konserwacji bądź wystąpieniu awarii.

Filtr pyłu węglowego to dodatkowy filtr ulokowany w miejscu wylotu powietrza z urządzenia. Filtr ten eliminuje drobinki pyłu węglowego wydobywające się ze szczotek elektrycznych silnika. Użytkownicy odkurzacza z takim filtrem mają pewność, że powietrze wylatujące z jednostki centralnej jest całkowicie czyste.

▶ Zasobnik z wężem ssącym służy do szybkiego sprzątania kłopotliwych zabrudzeń: piasku, rozsypanej mąki, cukru itp. Urządzenie składa się z kasety, w której znajduje się zwinięty wąż ssący połączony z instalacją centralnego odkurzania. Kasetę z wężem ssącym można zamontować wewnątrz każdej szafki

▲ Dodatkowe gniazdo ssące w obudowie odkurzacza

fol. CPDP (VACUFLO)

REKLAMA

Systemy centralnego odkurzania

SISTEM AIR – jeden z największych europejskich oraz światowych producentów i dystrybutorów systemów centralnego odkurzania.

W swojej ofercie firma posiada szeroki wybór jednostek centralnych do domów, mieszkań, apartamentów, biur, hoteli i przemysłu.

SISTEM AIR w Polsce

ul. Słonecznikowa 11
10-820 Olsztyn
tel. 89 527 80 43
info@sistemair.pl

www.scanpol.com.pl
www.sistemair.pl

SUPER PROMOCJA
do jednostek Speedy
drugi zestaw sprzątający 9 m
GRATIS!

◀ Dostępny w wybranych modelach system filtracji pyłu węglowego wychwytuje drobny czarny pył, który jest wytwarzany przez silnik i zazwyczaj osiada na ścianach i innych powierzchniach w pobliżu jednostki centralnej

Część jednostek centralnych wyposażona jest w **tłumik hałasu** montowany na wylocie powietrza z odkurzacza lub zintegrowany z korpusem urządzenia. Tłumik wycisza pracę urządzenia, odkurzacz praktycznie nie jest słyszalny w pomieszczeniach mieszkalnych. W trakcie sprzątanía słycać tylko szum zasysanego powietrza.

Zbiorniki na kurz w zależności od wielkości odkurzacza mają pojemność około 12–40 litrów i są wykonane z metalu lub plastiku. Zbiornik opróżnia się znacznie rzadziej niż w tradycyjnym odkurzaczu przenośnym. Jednak ze względów higienicznych zaleca się wyrzucanie śmieci nie rzadziej niż co 3–4 miesiące. Zbiorniki mogą być całkowicie przezroczyste lub z okienkiem pozwalającym na kontrolę stopnia ich zapełnienia.

Ważny, bo wpływający na wygodę, jest **sposób mocowania zbiornika**. W zależności od modelu i producenta zbiornik może być przykręcany do obudowy jak przykrywka do słoika, często też jest po prostu przypina-

▶ Sposób mocowania tego zbiornika na kurz jest podobny do zapinania pasów bezpieczeństwa w samochodzie

fol. AeroVac (Santech)

▲ Przekrój odkurzacza typu split

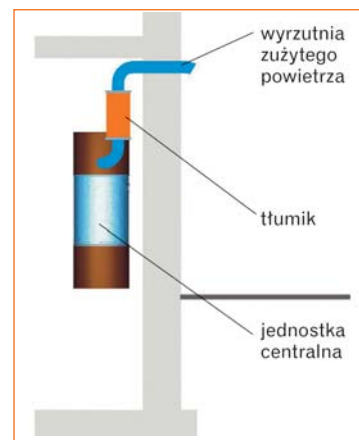
ny za pomocą metalowych klamer. Nowością są modele z pojemnikami zapinanymi identycznie jak pasy samochodowe. Warto zwrócić szczególną uwagę na sposób opróżniania pojemnika i dobrać odpowiedni do własnych potrzeb i możliwości, jest to bowiem najczęściej wykonywana czynność związana z konserwacją urządzenia.

Powyższe udogodnienia są często ważnymi kryteriami przy wyborze jednostki centralnej. Wpływają one bowiem na łatwość obsługi urządzenia i jego funkcjonalność.

Dobór jednostki centralnej

Jednostkę centralną dobiera się do wielkości rurociągu i liczby gniazd ssących, czyli pośrednio do wielkości domu. Z tym że pojęcie wielkość rurociągu jest różnie definiowane w zależności od producenta. Najczęściej pod tym pojęciem kryje się po prostu suma wszystkich rur użytych do wykonania instalacji, zdarza się jednak, że przez wielkość rurociągu rozumie się maksymalną długość pojedynczej jego gałęzi. Wtedy dodatkowo producent podaje orientacyjną powierzchnię sprzątanía. Bardzo ważne jest, aby przy doborze odpowiedniej jednostki centralnej kierować się wytycznymi danego producenta i nie przekraczać podanych przez niego parametrów.

fol. Electrolux

▲ Na rurze wydechowej warto zamontować tłumik, który zmniejszy hałas towarzyszący wydostawaniu się powietrza z wyrzutni zamontowanej na ścianie budynku

Istotne parametry techniczne

Parametry techniczne, które wpływają na przeznaczenie jednostek centralnych, to: **moc ssąca, wydajność i moc elektryczna silnika.** Zwróćmy jednak uwagę, że silniki w odkurzaczach centralnych mają często mniejszą moc niż np. w odkurzaczach przenośnych. Z czego to wynika? Otóż nie jest potrzebna bardzo wysoka moc silnika, aby osiągnąć odpowiednią wydajność, a co za tym idzie, siłę ssącą urządzenia. Mówiąc w uproszczeniu, za wydajność odkurzacza odpowiada turbina silnika, jej wielkość i budowa. To m.in. ona odpowiada za to, jaką siłę ssącą można osiągnąć z silnika o danej mocy. A siła ssąca to właśnie wypadkowa tych i kilku innych parametrów. Zatem **może zdarzyć się, że odkurzacz z silnikiem o mniejszej mocy elektrycznej może mieć wyższą siłę ssącą i być przeznaczony do większego domu niż model z mocniejszym silnikiem.** Dlatego bardzo ważne jest, aby przy doborze jednostki centralnej kierować się informacjami od producenta lub poprosić o pomoc specjalistę.

Źle dobrana jednostka centralna nie będzie prawidłowo funkcjonować i może

REKLAMA

Ciesz się czystym i zdrowym domem!

klima-expert

KLIMA-EXPERT s.c.

Biuro: ul. Budziwojska 392a, 35-317 Rzeszów, tel. /faks 17 230 24 50, biuro@klima-expert.pl

Salon: ul. Przemysłowa 3, 35-105 Rzeszów,

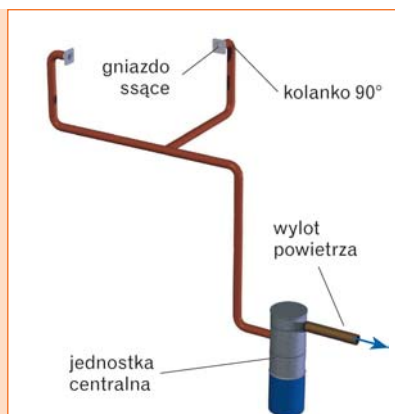
tel. 17 850 74 73, faks 17 850 74 73, salon@klima-expert.pl

www.klima-expert.pl

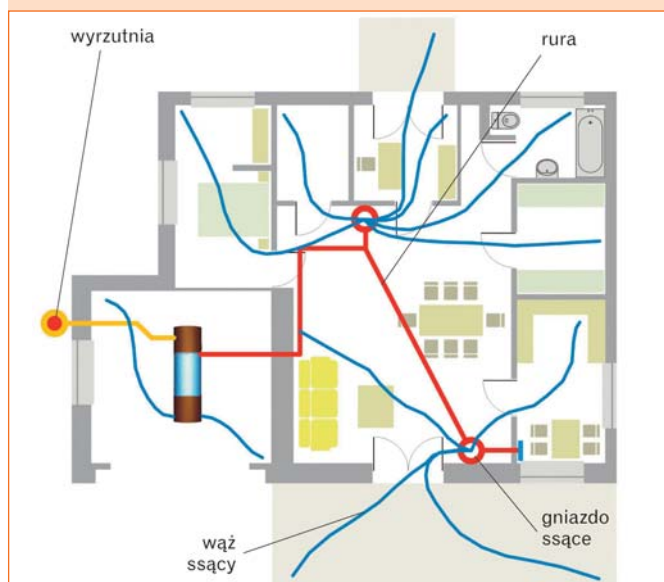

► Fachowo zaprojektowany i wykonany

- **Nie warto oszczędzać na liczbie gniazd ssących.** Jeśli będzie ich za mało, będziemy musieli korzystać z dłuższego węży elastycznego, a komfort korzystania z węży pogarsza się wraz ze wzrostem jego długości. Liczba gniazd ssących nie ma wpływu na działanie systemu, nie oznacza także konieczności kupna większej jednostki centralnej.
- **Instalację można wykonać w dwóch etapach** – najpierw, w trakcie budowy – zamontować rury i gniazda ssące wraz z instalacją elektryczną (ok. 1000 zł). Potem, w dowolnym momencie można dokupić jednostkę centralną i pozostały osprzęt: szczotki, separatory, etc. (min. 2000 zł).
- **Sfinansowanie pierwszego etapu nie powinno być kłopotliwe.** Warto więc zamontować same przewody, nawet gdy zakup centralnego odkurzacza odłożymy na później.
- **Warto sprawdzić, czy liczba i rozmieszczenie gniazd oraz zasięg węży są wystarczające, by posprzątać wszystkie pomieszczenia:** łazienkę, garaż, piwnicę, strych, taras, kotłownię, schody itp. Sprzątanie ich za pomocą centralnego odkurzacza będzie dla nas dużym ułatwieniem.

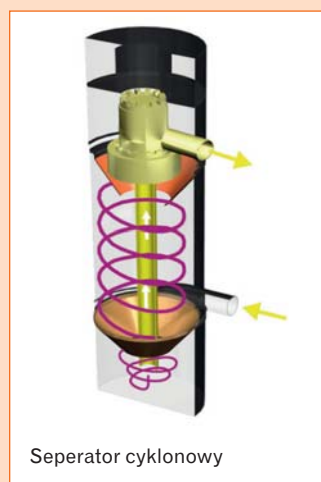
Za każdym gniazdem ssącym należy zamontować kolanko 90°. Zabezpieczy to instalację przed wciągnięciem do niej większych przedmiotów np. kredek wrzuconych przez dzieci

Miejsca na gniazda ssące należy tak zaplanować, żeby węży ssący dotarł do najdalszego punktu w domu. Jednocześnie warto, żeby jego długość nie przekroczyła 9 m, bo dłuższy węży będzie mniej wygodny w użytkowaniu

- **Jeżeli chcemy zasysać wodę, musimy zakupić separator wody,** który podłącza się do gniazda ssącego. Z drugiej strony do separatora podłącza się węży elastyczny odkurzacza. Woda zostaje w zbiorniku separatora, a do jednostki centralnej dociera jedynie powietrze z kurzem. Separatorów można używać też do zbierania większej ilości suchych materiałów, takich jak popiół z kominka.
- Jeżeli dom jest piętrowy, **schody powinno się odkurzać, korzystając z gniazda zamontowanego na niższej kondygnacji.**
- **Wężem ssącym o długości 7–9 m odkurzymy powierzchnię 50–80 m².**
- **Należy dopilnować, aby wykonawca przed zabetonowaniem przewodów zrobił próbę ciśnieniową i elektryczną sprawdzającą szczelność instalacji.**
- Aby uniknąć uszkodzenia instalacji podczas dalszych prac budowlano-wykończeniowych **po próbie ciśnieniowej końcówki rur powinny zostać zamknięte specjalnymi płytkami lub oklejone szczelnie grubą taśmą montażową.**
- **Należy unikać „fachowców”, którzy oferują ułożenie przewodów z rur kanalizacyjnych.** Łączy się je za pomocą uszczelek, na których z czasem mogą pojawić się nieszczelności, a na ich wewnętrznej powierzchni może gromadzić się kurz.

► Sposoby filtracji powietrza

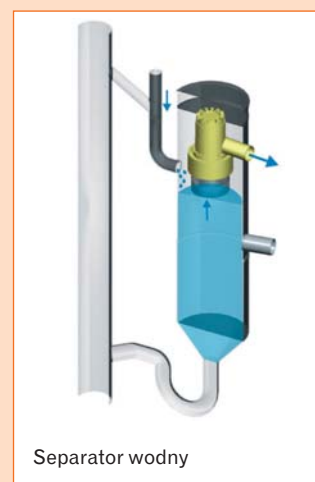
Seperator cyklonowy

Samoczyszczący worek odwrócony w czasie pracy

Samoczyszczący worek odwrócony po wyłączeniu silnika

Separator wodny

foto: CPDP (VACUFLO)

▲ Odkurzacz kompaktowy z separacją cykloniczną nie wymaga stosowania żadnych wymiennych filtrów ani worków na zanieczyszczenia

spowodować np. zapchanie się instalacji. Jeśli moc ssąca odkurzacza będzie zbyt niska, cięższe śmieci nie będą mogły dolecieć do zbiornika i spowodują zator w rurociągu. Większe elementy jak np. grudki ziemi naniesione butami nie będą wciągane przez odkurzacz.

Pamiętajmy również o tym, że w sytuacji, gdy jednostka centralna umieszczona jest wyżej niż rozmieszczona instalacja, np. na strychu, poddaszu, należy zastosować model o wyższej sile ssania, niż to wynika z parametrów i rozległości instalacji. Po zakończeniu sprzątania śmieci muszą zdążyć dolecieć do zbiornika, zanim odkurzacz się wyłączy. Jeśli moc ssąca jednostki będzie za niska, może się zdarzyć, że śmieci wrócą do pomieszczenia.

▶ Gniazda ssące

Gniazda ssące mają różnorodną stylistykę, pasującą do stylu każdego pomieszczenia

foto: Comfort System

foto: Husky

REKLAMA

Pomyśleliśmy sobie,
czyste powietrze powinno być
częścią Twojego domu

Tak jak system centralnego odkurzania
Electrolux. Dlatego stworzyliśmy linię
produktów Oxygen, idealnych dla
Ciebie i Twojego domu.

Postaw na zdrowy styl życia!

www.electroluxcentralvac.pl

Thinking of you
Electrolux

Przy doborze odkurzacza sprawdźmy, jakie informacje dotyczące węża ssącego podaje producent. Czy musi on być doliczany do długości instalacji, czy też nie?

Metody separacji zanieczyszczeń

Jednym z najistotniejszych kryteriów przy wyborze odkurzacza centralnego jest metoda separacji zanieczyszczeń.

Możemy wyróżnić kilka najczęściej oferowanych metod filtracji i zbierania śmieci:

1. Worek papierowy jednorazowego użytku.

Jest to najprostsza metoda separacji, a jednostki wyposażone w taki worek są najtańszymi modelami oferowanymi na naszym rynku. Taki separator pełni jednocześnie funkcję zbiornika, śmieci wpadające do odkurzacza (wlot powietrza znajduje się wtedy w górnej części jednostki) lądują od razu w papierowym worku tak jak w tradycyjnych odkurzaczach. Worek papierowy jest jednak znacznie większy niż w odkurzaczach przenośnych – ma około 15–25 litrów pojemności, dzięki czemu może być rzadziej wymieniany. Za wadę takiego rozwiązania można uznać to, że w miarę zapełniania się worka siła ssąca odkurzacza maleje – tak jak w modelach przenośnych.

2. Separacja cykloniczna, tzw. cyklon.

Powietrze w odkurzaczu krąży (stąd nazwa cyklon), a do oczyszczenia powietrza z za-

nieczyszczeń wykorzystuje się siłę odśrodkową: odrzucone przez nią cięższe od powietrza cząsteczki kurzu zsuwają się w dół do zbiornika (wiaderka). Pozostały kurz wylatuje na zewnątrz.

3. **Cyklon + filtr.** Ponieważ cyklon nie gwarantuje pełnej skuteczności filtracji, w celu jej poprawy stosuje się dodatkowo filtry.

I właśnie taka kombinacja separacji zanieczyszczeń cyklon + filtr jest najczęściej stosowana w odkurzaczach centralnych. Same filtry to bardzo bogata oferta, producenci prześcigają się w innowacyjnych rozwiązaniach, nieustannie zwiększana jest ich skuteczność i jakość materiałów, z których są wykonane. Kilka najpopularniejszych rozwiązań to m.in.:

■ **worki odwrócone** – najczęściej spotykany separator zanieczyszczeń. Może być samoczyszczący; podczas odkurzania zanieczyszczenia wpadają do odkurzacza (wlot powietrza znajduje się poniżej filtra!), siła odśrodkowa ubija je w dole pojemnika, natomiast pozostałe powietrze i cząsteczki kurzu są dodatkowo odseparowywane przez filtr. Powietrze wylatujące z odkurzacza jest praktycznie czyste. Podczas uruchamiania odkurzacza worek podnosi się do góry i „odwraca na lewą stronę”, stąd nazwa odwrócony. Po wyłączeniu silnika worek opada do znajdującego się poniżej zbiornika.

Kurz, który osiadł na filtrze, opada do zbiornika, w ten sposób worek sam się oczyszcza (stąd jego nazwa). Worki odwrócone mogą być wykonane z różnych materiałów: poliestru, goreteksu lub np. bawełny z domieszką teflonu. Charakteryzują się dużą wytrzymałością na rozdarcia, są śliskie, co utrudnia przyczepianie się zanieczyszczeń.

■ **filtry stałe** – najczęściej w formie cylindrycznej, nakładane na stałą np. metalową konstrukcję w jednostce centralnej lub zintegrowane z plastikową obudową. Mogą być papierowe, poliestrowe, bawełniane itp. Często składają się z kilku różnych warstw dokładnie chroniących silnik przed zanieczyszczeniami. W zależności od tego z jakiego materiału są wykonane można je umyć pod bieżącą wodą.

Niewątpliwą zaletą separacji cyklonicznej jest to, że w miarę zapełniania się zbiornika na kurz siła ssąca nie maleje! Zanieczyszczenia znajdujące się w zbiorniku nie mają wpływu na wydajność i pracę jednostki centralnej, możemy zatem cieszyć się pełnią funkcjonalności przez cały okres użytkowania.

Niezależnie od tego, jaki rodzaj filtra wybierzemy, należy pamiętać, że każdy filtr trzeba co jakiś czas oczyścić, umyć bądź wytrzeć, a co kilka lat warto wymienić go na nowy. ■

Prenumerata e-wydania

**BD możesz czytać na monitorze swego komputera
w postaci identycznej z wydaniem papierowym!**

A ponadto e-wydanie ma swoje bezcenne zalety:

- **wbudowane linki**
klikasz i jesteś na odpowiedniej stronie WWW
- **hipertekstowy spis treści i wyszukiwarka**
od razu znajdziesz to, czego szukasz
- **wygodne archiwum**
czyli poprzednie wydania pod ręką
- **multimedia**
animacje, dźwięk, wideo

Zamów na stronie www.budujemydom.pl/eprenumerata